

— dílčí časové normy určení směrníku orientačního směru,

— dílčí časové normy způsobu určení souřadnic bodu,

— celkovou průměrnou kalkulační časovou normu pro topografické připojení bodu bojové sestavy dělostřelectva.

Tabulky můžeme použít k potřebným časovým kalkulacím při plánování činnosti dělostřeleckých palebných i průzkumných jednotek v předpokládaném prostoru bojové činnosti. Tabulka dovoluje určit celkovou průměrnou kalkulační časovou normu pro různé kombinace jednotlivých způsobů určení směrníků orientačního směru a určení souřadnic připojovaného bodu. Při topografickém připojování více bodů bojové sestavy dělostřelectva (např. palebných postavení dělostřeleckého oddílu) bude nutné stanovit časovou normu jako součet časových norem pro jednotlivé způsoby, kterých bude použito při připojení jednotlivých baterií, jestliže se připojení bude řešit postupně (např. topograficko-geodetickým družstvem). Bude-li se připojení dělat **současně** (např. vlastními silami a prostředky všech baterií), bude se celková norma rovnat nejméně výhodné normě pro topografické připojení jednoho bodu. Časové normy topografického připojení jsou závislé nejen na zvoleném způsobu určení směrníku orientačního směru, na způsobu určení souřadnic a na použitých přístrojích, ale i na hustotě výchozího podkladu, na geografickém prostředí, na denní a noční době, na povětrnostních podmínkách a na dalších omezujících nebo příznivých podmínkách na bojišti. Značnou úlohu hraje i úroveň vy-

cvičenosti velitelů a jednotek. Proto časové normy v **tabulce 1** považujeme za průměrné, kalkulační.

Poznámka: **Tabulka 1** uvádí, pokud se týče určení směrníků, 2 časové normy (ve dvou sloupcích). První sloupec platí pro použití dělostřelecké buzoly PAB, druhý pro použití teodolitu.

Použití tabulky 1

Pro každý způsob orientace (1. sloupec):

— 1. řádek (α) uvádí potřebný čas v minutách pro určení směrníku α busolou nebo teodolitem,

— 2. řádek (x, y) v závislosti na způsobu určení souřadnic (sloupec 2 až 11), uvádí potřebný čas v minutách pro určení souřadnic x, y .

Podle konkrétního způsobu určení směrníku a určení souřadnic a druhu použitých přístrojů (busola, teodolit) vyhledáme v 3. řádku (Σ) celkový potřebný čas pro topografické připojení v minutách.

Příklad

— určení směrníku — pomocí azimutálního nástavce k busole PAB 12 minut

— určení souřadnic — přístrojem protínáním zpět pomocí průsvitky 15 minut 25 s

27 minut 25 s

celkový čas potřebný pro topografické připojení . . . 27 minut 25 s

Major Jaroslav Houska

POMŮCKA PRO PRÁCI ŽENIJNÍHO NÁČELNÍKA PLUKU V POLI

Velmi aktuální a potřebná tematika, metodika práce ženijního náčelníka pluku při řízení ženijního zabezpečení boje, není podrobně rozpracována v předpisech ani pomůckách. Podmínky pro práci štábů při řízení soudobého boje jsou stále složitější a kladou zvýšené požadavky na kvalitu a efektivnost práce všech příslušníků vшеvojskového štábu. Ženijní náčelník pluku musí při řízení ženijního zabezpečení boje plnit řadu úkolů, součinností dohodovat, připravovat a spolupracovat na řadě písemných i grafických dokumentů, osobně se zúčastnit některých činností. To od něho vyžaduje kvalifikovaný, promyšlený příst-

stup, pohotově tvůrčí řešení na základě rozboru konkrétních podmínek a možností pro práci štábu i praktickou realizaci úkolů ženijního zabezpečení.

Tyto skutečnosti jsou základem při stanovení obsahu činnosti ženijního náčelníka pluku při řízení ženijního zabezpečení. Z toho vyplývá řešení, jak v daných podmínkách, složení, vybavení i metodice práce štábu pluku jeho činnost racionalizovat. Zpracovaná metodická pomůcka v logickém sledu dává ženijnímu náčelníkovi obsahový i formální návod k řízení ženijního zabezpečení bojové činnosti pluku.

Pomůcka má tyto části:

1. Činnost ženijního náčelníka (ŽN) pluku při řízení ženijního zabezpečení, zásady zpracování a vedení bojové ženijní dokumentace (BZD).

2. Příprava návrhu na organizaci ženijního zabezpečení.

3. Návrh ŽN pluku na organizaci ženijního zabezpečení.

4. Příprava a vedení pracovní mapy ŽN pluku.

5. Příspěvky do bojových dokumentů štábu pluku.

6. Bojová nařízení ženijním jednotkám pluku, nařízení pro ženijní zabezpečení.

7. Obsah součinnostních dohodů ŽN pluku s příslušníky štábu pluku.

8. Druh a způsob zpracování hlášení.

9. Příprava a vedení zápisníku zpráv, nařízení a hlášení.

Podrobněji rozvedu některé části pomůcky.

1. část rozebírá obsah činnosti ŽN při řízení ženijního zabezpečení boje pluku, jeho funkční povinnosti, podklady, jejich obsah a způsob zpracování a vyhodnocení při řízení ženijního zabezpečení. Uvádí způsob zpracování a vedení BZD v duchu předpisu Oper-2-1, dále vzory záhlaví řídicích dokumentů pro ženijní zabezpečení.

2. část rozvádí postup ŽN při přípravě návrhu na organizaci ženijního zabezpečení. Pro ujasnění úkolu ze ženijního hlediska obsahuje návrh tabulek, jejichž vyplněním získá ŽN přehled o úloze a místu pluku v bojové činnosti divize, o úkolu pluku, zámyslu jeho plnění, pokynech velitele pluku pro organizaci ženijního zabezpečení, časových podmínkách pro práci štábu pluku, ŽN i jednotek, které se budou podílet na plnění úkolů ženijního zabezpečení.

Závěr, který vyplývá z ujasnění úkolu, je formalizován rovněž do tabulky, která uvádí:

— na která ženijní opatření položit důraz a kde;

— čím a kde divize pomáhá pluku při ženijním zabezpečení;

— jaká ženijní opatření je možné využít z činnosti sousedů, nebo jednotek dotyku, popřípadě jaká ženijní opatření udělat v jejich prospěch;

— jaké jsou časové podmínky pro přípravu návrhu na organizaci ženijního zabezpečení, dokdy je třeba ukončit plánování ženijního zabezpečení, kolik času mají na přípravu ženijní jednotky pluku i jednotky druhů vojsk.

Hodnocení situace ze ženijního hlediska zahrnuje:

— vyhodnocení terénu;

— vyhodnocení činnosti nepřítele;

— vyhodnocení ženijních sil a prostředků, situace a možností ostatních jednotek pluku;

— vyhodnocení vlivu ročního období, povětrnostních podmínek, denní a noční doby na plnění úkolů ženijního zabezpečení.

Veškerá ženijní opatření se realizují v konkrétním terénu. Terén svou členitostí, zastavěností, přirozenými ochrannými vlastnostmi, maskovací kapacitou, zdroji nomenklaturního ženijního materiálu může pozitivně nebo negativně ovlivnit plnění bojového úkolu pluku i jeho ženijní zabezpečení. Při ženijním vyhodnocení jde o to správně postihnout pozitivní i negativní vlastnosti terénu pro vedení bojové činnosti a v závěru navrhnout ženijní opatření jak omezit nebo zcela vyloučit negativní vliv terénu na splnění daného bojového úkolu, jak maximálně efektivně využít příznivých terénních podmínek a vlastností, které usnadní splnění úkolu pluku.

Při hodnocení nepřítele ze ženijního hlediska hodnotí ŽN pluku nejen dosavadní zjištěné údaje, ale i jeho další možnosti, které může uskutečnit buď do zahájení boje pluku, nebo v průběhu vedení boje. Zejména jde o vyhodnocení:

— ženijních sil a prostředků nepřítele, jejich vybavení, uskupení, možností a pravděpodobné použití;

— druhu, rozsahu, umístění zátarasů všeho druhu, zejména jaderných mín, možností jejich překonání (v útočném boji);

— možností překonávání vlastních zátarasů, druhu, způsobu použití a možností odtarasovacích prostředků (v obranném boji).

V závěru ze zhodnocení nepřítele vyplývá druh a rozsah potřebných opatření k omezení, nebo vyloučení negativního vlivu ženijních opatření nepřítele na bojovou činnost pluku.

Při hodnocení vlastních sil a prostředků ŽN pluku bere v úvahu stav organických i přidělených ženijních sil a prostředků, stav a situaci ostatních druhů vojsk a jejich schopnost, možnost, kapacitu a výkonnost při plnění úkolů ženijního zabezpečení. Přitom i morálně bojové vlastnosti jednotek, jako je stupeň cvičenosti, organizační schopnosti velitelů, bojové zkušenosti a směřování jednotek, charakterové a morálně volní vlastnosti vojáků, jejich politické názory a přesvědčení, vědomí odpovědnosti za obranu socialismu.

Z dílčích závěrů při ujasnění úkolu a hodnocení situace vyplývají požadavky na obsah i rozsah úkolu ženijního zabezpečení, časové, prostorové, terénní, materiá-

ní i povětrnostní podmínky pro jejich plnění, síly a prostředky, jejich možnosti při plnění ženijních opatření. V návrhu na organizaci ženijního zabezpečení ŽN pluku uvádí potřebu, rozsah i obsah úkolů ženijního zabezpečení, které v praxi vždy převyšuje možnosti, do rovnovážného stavu s úkoly a použitím ženijních jednotek tak, aby stanovené úkoly byly splnitelné. K usnadnění a urychlení rozhodovacího procesu ŽN pomůcka obsahuje řadu pomocných tabulek a formulářů. I vlastní návrh na organizaci ženijního zabezpečení boje pluku je formalizován. Navrhované pomocné formuláře usnadňují činnost ŽN po obsahové a formální stránce, i když nejsou jediné možným, nebo zcela vyčerpávajícím řešením.

4. část uvádí způsob zpracování a vedení pracovní mapy ŽN pluku. Na tomto stupni má pracovní mapa trojí funkci:

- plánovací,
- pracovní,
- výkazovou.

Je základním řídicím dokumentem pro řízení ženijního zabezpečení. V souladu s funkcí pracovní mapy ŽN i ustanovením předpisu Vševojsk-2-2, čl. 21, s využitím zásad předpisu Oper-2-1, uvádí pomůcka popis pracovní mapy.

Pokud jde o obsah a způsob zpracování pracovní mapy, pomůcka uvádí způsob přípravy pracovní mapy, vyhodnocování vodních překážek, objektů na nich, vyhodnocení terénu, silniční sítě. Z hlediska obsahu pracovní mapy uvádí pomůcka, jaké údaje má obsahovat pracovní mapa ŽN

z hlediska činnosti nepřítel, údaje o rozhodnutí velitele pluku, úkoly ženijního zabezpečení, druh, rozsah a obsah ženijních opatření.

Součástí pracovní mapy ŽN pluku jsou přílohy, které ve formě tabulek obsahují údaje, které není možné vyjádřit graficky na mapu. Pomůcka uvádí vzory příloh k pracovní mapě:

- Hlavní úkoly ženijního zabezpečení;
- Bojové použití ženijních jednotek;
- Rozdělovník ženijních prostředků;
- Přehled ztrát osob;
- Přehled radioaktivního ozáření osob;
- Plán činnosti POZ;
- Přehled ztrát ženijní techniky;
- Zřizování průchodu v úseku průlomu;
- Ženijní vybudování úseků obrany pluku;
- Rozsah zatarasování v úseku obrany pluku;
- Výkaz ukořistěného ženijního materiálu;
- Evidenční list zátarasů;
- Operativní evidence ženijních prostředků.

Obdobným způsobem rozpracoval vědecký kroužek v pomůcce i další části. V tomto stručném článku nemohl však podrobně popsat celou pomůcku.

Navrhovaná pomůcka má být prověřena v praktické činnosti všech posluchačů při cvičeních. Po prověření a případné úpravě, jestliže se osvědčí, bude dána k dispozici k praktickému použití v útvech ČSLA.

Содержание

Генерал-лейтенант Вацлав Горачек	
Последовательно выполнять итоги ХУ-го съезда КПЧ в Чехословацкой Народной Армии	3
Автор, исходя из итогов военно-политической линии ХIУ-го съезда КПЧ, рассматривает важнейшие задачи, вытекающие из съезда для ЧНА. Он главным образом подчеркивает ответственность за постоянное повышение боевой готовности, углубление руководящей роли КПЧ, интернационализм и сотрудничество армий Варшавского Договора. Далее объясняет задачи в области кадровой политики, укрепления дисциплины и единоначалия, а также задачи идеологической работы.	
Генерал-полковник Васил Вало	
Подготовка кадров-основное условие реализации итогов ХУ-го съезда КПЧ в ЧНА	10
Автор статьи разбирает актуальные вопросы, на которые необходимо обратить внимание исходя из решений ХУ-го съезда КПЧ, а именно - на воспитание военнослужащих в духе марксизма-ленинизма и пролетарского интернационализма, на оперативно-тактическую подготовку командиров и штабов, на овладение оружием и боевой техникой, а также на усовершенствование системы управления войсками.	
Генерал-полковник Франтишек Веселы	
Некоторые вопросы воспитания молодых кадров	14
Автор, исходя из итогов ХУ-го съезда КПЧ, рассматривает некоторые вопросы воспитания, подготовки и практической работы молодых офицерских кадров, особенно правильное понимание единоначалия, организаторскую деятельность, морально-политическое единство офицеров, а также высокое чувство долга.	
Содержание следующих статей номера посвящено 25-ой годовщине Военной Академии имени Антонина Запотоцкого. Авторы статей, руководящий и педагогический состав академии, рассматривают в статьях методологические вопросы подготовки слушателей и методику работы штабов в подготовке и ведении наступательной операции (боя).	
Генерал-лейтенант Йосеф Чепицки	
Двадцать пять лет воспитания кадров ЧНА	18
Автор, начальник Военной Академии им. А. Запотоцкого, разбирает условия, в которых была создана Военная Академия им. А. Запотоцкого (15 августа 1951 г.), подчеркивает постоянную заботу, проявляемую КПЧ о воспитании офицерских кадров и помощь командования Советской Армии в процессе повседневной работы. Далее автор показывает главные задачи академии на современном этапе развития военного искусства, особенно задачи вытекающие из решений ХУ-го съезда КПЧ.	
Генерал-майор Яромир Яшек подполковник Богумил Гинздо; кандидат общественных наук	
Методологические вопросы оперативно-тактической подготовки	23
Кафедра общей тактики	
Сочетание подготовки слушателей с практической деятельностью войск . .	27
	99

Полковник Ярослав Коларж	
Подготовка слушателей к управлению войсками и штабной службе	31
Подполковник Алоис Златничек	
Соединение оперативно-тактической подготовки слушателей с партийно-политической работой	33
Подполковник Густав Мотычка, кандидат общественных наук	
Принцип единства теории и практики в подготовке слушателей	36
Подполковник Вацлав Яноушек	
Современная дидактическая техника в подготовке слушателей	42

ВОЕННОЕ ИСКУССТВО

Содержание и методика работы в подготовке наступательной операции (боя):	45
Полковник Лубомир Фрайбург, кандидат военных наук полковник Олдржих Свобода, кандидат военных наук подполковник Ярослав Йилек, кандидат военных наук	
Командующего (командира), начальника штаба и оперативного отдела	47
Кафедра войсковой разведки	
Разведывательного центра	50
Кафедра оперативного и боевого применения ракетных войск и артиллерии	
Начальника и отдела РВА	53
Кафедра оперативного искусства, тактики авиации и штурманской службы	
Начальника и центра боевого управления воздушной армии	56
Кафедра оперативного искусства, тактики и вооружения ПВО наземных войск	
Начальника и отдела ПВО наземных войск	59
Кафедра инженерной тактики	
Начальника и отдела инженерных войск	62
Полковник Милош Земан	
Начальника и отдела химических войск	65
Кафедра организации связи	
Начальника и отдела войск связи	68
Кафедра тыла	
Заместителя командующего (командира) по тылу и штаба тыла	71
Танковая и автомобильная кафедра	
Заместителя командующего (командира) по технической части и отдела танковой и автомобильной службы	74
Кафедра вооружения и стрельбы	
Начальника и отдела службы обеспечения артиллерийским вооружением	76

ИЗ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ АРМИЙ

Подготовка офицеров к организаторской деятельности (Из советской печати)	81
--	-----------

ИНФОРМАЦИИ

Научные работы слушателей Военной Академии им. А. Запотоцкого, дают представление о работе научных кружков и о способности слушателей творчески применять приобретенные теоретические знания в практической научной работе. Вниманию читателей представляем следующие научные работы слушателей:

Капитан Йиржи Новотны Применение вертолетов огневой поддержки противника в бою с танками . . .	87
Майор Ладислав Михалек Воздушные десанты армий НАТО и возможности их применения против наземных войск ПВО	90
Старший лейтенант Владимир Миташ старший лейтенант Йиржи Пивонька Средние нормативы времени для топографической увязки артиллерийских подразделений	93
Майор Ярослав Гоучка Пособие для работы начальника инженерных войск в полевых условиях . . .	96



Vydává ministerstvo národní obrany ve vydavatelství MAGNET,
n. p. Vladislavova 26
113 66 Praha 1

Administrace Praha 1, Vladislavova 26, tel. 261551—7, 260651—9.

Vychází 10× ročně.

Je rozesílána podle zvláštního rozdělovníku

Tiskne Naše vojsko, závod 01 Praha.

Redakce Praha 6, Dělostřelecká 30, tel. 2198/46—484, 483, 482.

Plukovník ing. Jindřich Malina (šéfredaktor), podplukovník ing. Vladimír Grubner,
plukovník ing. Josef Sirota, Eva Hamplová (technická redaktorka).

Redakční rada: Plukovník doc. ing. František Cvrček, CSc., podplukovník
ing. Miloš Doležal, plukovník ing. Bohumil Havlíček, generálmajor ing. Jaromír Jašek,
podplukovník PhDr. Dezider Kollar, plukovník doc. ing. Emil Labuda, CSc., plukovník
ing. Josef Lázinka, plukovník ing. Štefan Marko, plukovník gšt. ing. Ján Martinský,
podplukovník PhDr. Alois Michňák, CSc., podplukovník ing. Miloš Pock, plukovník
ing. Josef Petlach, CSc., plukovník PhDr. ing. Václav Smetana, podplukovník ing. Emil
Sovák, plukovník ing. Václav Vébr, plukovník ing. Otakar Vlach, CSc., plukovník
ing. Jiří Zelenka.

Ročník XXVI. Toto číslo bylo dáno do tisku 4. 6. 1976.